

Stad Gods

A full-page background image showing two people lying on their backs on a green lawn. The person on the left is wearing a bright green t-shirt and dark shorts, with their hands behind their head. The person on the right is wearing a red jacket and dark pants, with their hands clasped. The grass is vibrant green with some brown patches.

Inspiratie van de Augustinessen van Sint-Monica

*Mislukken:
de kunst van
het opgeven*

In dit nummer

- 3 Een goed begin - Mariella Oberndorff
- 4 Verloren tijd - het thema toegelicht
- 6 Wij leefden in de hoop - Yvonne Peyresaubes
- 8 Kloosterpost - nieuws uit eigen huis
- 10 In gesprek met *Nora Asrami* - Rachelle van Andel
- 13 Met Augustinus mee - Ingrid van Neer-Bruggink
- 14 'Die in mijn geest werken mislukken niet'
- Erik Borgman
- 17 Zing! - Marie Hansen-Couturier
- 18 ZinneBeeld - Marleen Hengelaar-Rookmaaker
- 20 Ondersteun het Jeannette Noëlhuis
- Amabel
- 21 Kloostercolumn - Nadia Kroon
- 22 Beeldverhaal - Nazrina Rodjan
- 24 Op de koffie met *Elles Jongenelen*
- Emma van der Sloot

Uitgever:

Zusters Augustinessen van Sint-Monica
Klooster Casella
Postadres: Waterstraat, 3511 BW Utrecht
Telefoon klooster Utrecht 030 - 2332541
E-mail administratie:
maandblad@zustersaugustinessen.nl
www.zustersaugustinessen.nl
www.casella.nl

Doel: Met Stad Gods willen wij mensen betrekken bij wat ons inspireert. Stad Gods wordt gelezen door mensen die ons een warm hart toedragen en/of belangstelling hebben voor de augustijnse spiritualiteit. Via Stad Gods zijn en blijven zij verbonden met ons en het gedachtengoed van onze gemeenschap.

Hoofd- en eindredactie:

Hoofredactie: Marie Madeleine Maas
Eindredactie: Lieke Weima

Ontwerp en beeldredactie:

Tegenwind grafisch ontwerp bureau, Roelant Meijer

Opmaak en druk: Joh. Enschedé Amsterdam

Redactiesecretariaat: Evelien Ouwehand

Redactie: Rachelle van Andel, Erik Borgman, Anne Nij Bijvank, Evelien Plaisier, Emma van der Sloot, Chris van Wieren

Aan dit nummer werkten mee: Amabel, Nora Asrami, Marie Hansen-Couturier, Marleen Hengelaar-Rookmaaker, Elles Jongenelen, Nadia Kroon, Ingrid van Neer-Bruggink, Mariella Oberndorff, Yvonne Peyresaubes, Nazrina Rodjan

Fotografie: www.illpushyou.com (cover, p.4,14), Pluktuin Mierlo (p.9), Roelant Meijer (p.3,8,10,17,21,24)

Vriend worden en dit blad ontvangen?

Stad Gods verschijnt zes maal per jaar, in een oplage van 10.000 per editie.

Vrienden van de zusters augustinessen die ondersteunen met minimaal €10,00 per jaar, ontvangen Stad Gods automatisch. Als u dit blad ook wilt gaan lezen, maak genoemd bedrag dan over op NL76 INGB 0003 8244 29 ten name van Administratie tijdschrift Stad Gods Utrecht, onder vermelding van 'Nieuwe lezer' en uw volledige adres.

Op de cover: Beeld uit de film 'I will push you' waar een man samen met zijn vriend in een rolstoel naar Santiago de Compostela pelgrimeert. www.illpushyou.com

Een goed begin

‘Ik stop ermee!’ Een deelnemer aan de workshop speksteen bewerken had het helemaal gehad toen haar beeld in tweeën brak. Na enig aandringen van de groep pakte ze de grootste helft weer op en schuurde en raspte verder, met een bijzonder mooi resultaat. Ze was er blij mee: ‘Het was misschien nooit zo mooi geworden als...’ Herkenbaar toch? Soms is (bijna) opgeven nodig om ruimte te ervaren dat er iets nieuws ontstaan kan.

‘Hoeveel waarschuwingen heeft een mens nodig om beter op zichzelf te gaan letten... Je bent een doorzetter, hebt een hoop energie en daarbij ben je ook nog eens perfectionist!’ Woorden van een bankier die niet tot, maar over zijn grens ging. Na een korte stilleretraite in Schotland besloot hij, mede op aandringen van het thuisfront, om te stoppen of liever gezegd: het roer om te gooien. Nu is Schotland de plek waar hij ondernemers mee naartoe neemt. Lopend, kijkend, nadenkend: gewoon eens een ‘geestelijke pauze’ nemen.

Dat laat hij hen proeven. Net zo kunnen gasten bij Casella van zo’n geestelijke pauze proeven. Mensen als Marc, die hier kwam als gast met één vraag waar hij antwoord op hoopte te krijgen. Toen hij vertrok, zei hij: ‘Ik heb geen antwoord op die ene vraag maar ik heb zoveel nieuwe inzichten gekregen!’

Alle leden van onze gemeenschap krijgen de gelegenheid om één keer per jaar een stille retraite te genieten. Voor iedereen is dat een weldaad. Om die stille ervaring vast te kunnen houden, hebben alle zusters ook één stille dag per maand. Het helpt mij al als ik zie dat de volgende week een stille dag gepland staat: zo kan ik een punt voor ogen houden als de grens te dichtbij komt.

Misschien is er ook nog plekje vrij in jouw agenda voor een ‘geestelijke pauze’? Doen!

Mariella Oberndorff, algemeen overste

*Ons dagelijks bestaan kent veel schijnbaar nutteloze momenten.
We staan in de file, ruimen alweer de vaatwasser in of zitten bij een
ellenlange werkbespreking. Tijd die we het liefst anders besteden.
Of schuilt er levenskunst in deze verloren tijd?
Helemaal niets doen, is dat ook een kunst?*

Mislukken – de kunst van het opgeven

*Niets voelt zo nutteloos als de tijd die je besteed hebt aan
een project dat is mislukt. Je zult de eerste niet zijn en ook zeker
niet de laatste die eindeloos blijft proberen, terwijl het al heel lang
duidelijk is dat het niet gaat lukken. Stoppen vraagt moed.
We falen niet graag. Het lijkt of al die uren die je in je project hebt
gestoken, alle pogingen die je hebt gedaan om een ruzie te lijmen,
alle investeringen die je hebt gedaan, voor niets zijn geweest.
Je kunt het een beetje mooier maken, bijvoorbeeld door er lessen
uit te trekken voor de toekomst. Er worden zelfs speciale
evenementen georganiseerd waarbij faal-verhalen worden gedeeld.
Dan worden mislukkingen uit het verdomhoekje gehaald.
Maar laten we het ook weer niet té mooi maken.
Mislukkingen doen pijn. De grootste kunst is misschien wel om
het daarmee uit te houden.*

Bij het beeld in dit nummer

'I will push you!' was het spontane, ondoordachte antwoord van Patrick op de vraag van Justin om over de Camino naar Santiago 'gerold' te worden. Maar tegenslag en vermoeidheid maken dat de goede wil van beiden failliet gaat. Deze pelgrimage zou uitlopen op de moeilijkste en belangrijkste weg die beide mannen ooit zouden gaan. - www.illpushyou.com (RM)

Wij leefden in de hoop

Yvonne Peyresaubes

Wie kent deze ervaring niet? Je begint enthousiast aan iets nieuws. Met hart en ziel gooi je je erin: een club, een praatgroep, een leefgemeenschap. Het loopt eerst gesmeerd. Maar dan komen er problemen: verschillen van mening, vermoeidheid. Het nieuwe is eraf. Je gaat aan de nut van je inzet twifelen, aan de haalbaarheid van het hele project. De ene collega geeft het duidelijk op. Een ander zegt: 'Toch doorzetten!'

Ja, doorzetten. Zo'n raadgeving heb je vaker gehoord: op de basisschool al, ten tijde van breuken en dergelijke nachtmerries. Of op de gymtrainingen... Doorzetten werd voorgesteld als de weg naar volwassenheid en naar succes. Want niemand wil een *loser* zijn, iemand die bij een wedstrijd meteen wordt uitgeschakeld. Doorzetten dus, ook al heb je er geen zin meer in.

Je gezicht

Wat probeer je op deze manier te bewijzen? En aan wie? Het is belangrijk om de tijd te nemen om daarachter te komen. Wat raakt me het meest? Dat het project in het water valt, of dat ik faal? Dat ik dus met de mislukking mijn gezicht verlies? Je gezicht: dat is wat anderen van je zien, wat je vertoont, wat je met veel zorg

behandelt om een goede indruk te maken. Het is je identiteitsbewijs. Je gezicht toont (verraadt) je emoties: belangstelling of onverschilligheid. Maar met die gezichtsuitdrukkingen kun je ook spelen. En wat als ze verkeerd begrepen worden? Als je de indruk wilt geven van iemand die weet wat hij wil en alles onder controle heeft, maar je uiteindelijk de weerbarstige werkelijkheid niet aankunt, de mensen niet weet te binden, wat dan? Dan word je met jezelf geconfronteerd, met je tekorten, met je blinde vlekken.

*Doorzetten:
zo'n raadgeving heb je
vaker gehoord*

Het einde van het verhaal?

Het is ellendig als er aan je zekerheden geknaagd wordt, maar twifelen kan je ontvankelijk maken. Je weet niet alles, je kunt niet alles en je ontdekt heel concreet dat je anderen nodig hebt om verder te komen.

De evangelist Lucas vertelt ons in hoofd-

Je ziet die twee blijven hangen, uitgeblust, doelloos

stuk 24 het verhaal van twee leerlingen van Jezus die na zijn dood zijn zaak opgeven en terugkeren naar het leven vóór hun ontmoeting met hem. Terug naar Emmaüs. De ene heeft een naam: Kleopas. De andere niet, het kan ieder van ons zijn. Je ziet die twee blijven hangen, uitgeblust, doelloos, totdat ze door iemand worden aangesproken. Lucas is een meester in het vertellen, je ziet het gebeuren. Onverwachts is daar iemand die vragen stelt en hen dwingt onder ogen te zien wat hen verlamt. Ze spreken hun teleurstelling uit: 'Wij leefden in de hoop...' Ondanks de duidelijke waarschuwingen van Jezus zagen ze uit naar succes en glorie voor zijn beweging, maar nu is er niets meer! Jezus blijft vragen, praten, meelopen als iemand die alle tijd heeft. Zij zijn samen onderweg, blijven onderweg. Het paasgeloof dat met het breken van het brood zal ontluiken, is zelf een weg, een beweging, een dynamiek. 'Laat je meetrekken!', zegt het verhaal. 'Blijf niet in je wanhoop opgesloten!'

Maar elke keer als het verhaal wordt voorgelezen, horen wij ook die mysterieuze vraag: 'Moest de messias al dat lijden niet ondergaan om zijn glorie binnen te gaan?' (vers 27). Lijden en glorie worden

in één adem genoemd: een paradox die ons dwingt met vragen en zoeken door te gaan. Heeft falen zin? Is het onmisbaar om verder te komen? Wat kunnen we ervan leren? Een ding is zeker: wij ontdekken grenzen. Daar stoten wij tegen. Dat is soms pijnlijk, vooral voor het zelfbeeld dat bijgesteld moet worden. Wat bescheidener en vooral: open voor raad, voor hulp, voor onverwachte ontmoetingen. Dit vraagt tijd. De pijn van teleurstellingen en falen moet eerst worden doorleefd en verwerkt. Het is niet een kwestie van: 'oppakken en doorlopen' maar de tijd nemen. Of beter: de tijd zijn werk laten doen. Uiteindelijk zul je de zaak of je overtuiging niet opgeven. Wel iets van je vooringenomenheid die in de weg kan staan van het nieuwe, het onverwachte.

Yvonne Peyresaubes is augustines van Sint Monica en woont in het klooster Monicahof te Someren.

Kloosterpost

Samengesteld door Marie Madeleine Maas en Anne Nij Bijvank

Bartiméus

In september was er een groep van acht bewoners en drie begeleiders van Bartiméus bij ons te gast. Dat was heel bijzonder. De bewoners zijn slechtziend of blind en hebben vaak nog een bijkomende beperking. Hun thema was: 'Ik ben onderweg', met aandacht voor zichzelf en elkaar. Hun onderlinge solidariteit was groot, ieder werd gezien. We hebben samen gebeden, gezongen en waren samen stil. Voor ons was het een goede oefening in de tijd nemen.

Het was een leerzaam weekend voor ons. Bewoners van Bartiméus: bedankt dat we jullie hier mochten ontvangen! (MM)

Een doos met inhoud

Soms worden we verrast door een bijzondere brief of mail. Onlangs nog van iemand wier vader 95 was geworden. Op zijn verjaardagsfeest had hij een doos neergezet waar iedereen die wat wilde geven iets in kon doen. De doos met inhoud wilde hij graag komen brengen. Of dat kon?

Een geschikte dag werd afgesproken en vader en dochter arriveerden. Hij kende ons nog van lang geleden, in het bijzonder één zuster die in zijn buurt woonde voor zij bij ons intrad. Jammer genoeg is zuster Kompijer inmiddels overleden, maar ze wisten ons toch nog te vinden. Het was een hartverwarmende ontmoeting en de doos met inhoud werd plechtig overhandigd. (ANB)

En toen waren er bloemen

In Someren stond een Mariaprocessie op het programma. Daar horen bloemen blij, maar niemand had die nog geregeld en hoe kom je daar zo snel aan? Er werd gezocht op internet en zr. Marie Bernard kwam uit bij een pluktuin in de buurt.

Ze belde, legde uit waar het voor was en de eigenaar zei: 'Natuurlijk zuster, er is nog volop, komt u maar plukken'.

'Ja meneer, maar weet u, dat kunnen we zelf niet meer!'

'Zal ik ze dan voor u plukken? Dan kunt u ze over een uur komen halen.'

'Geweldig meneer, maar weet u, dat ophalen gaat ook niet'.

'Zuster, geen probleem, ik kom ze brengen'.

Met mooie bloemen en een vriend rijker kon de Mariaverering toch doorgaan!

(ANB)

Verbintenis Sebastiaan

Bij Casella hebben we op 8 oktober het associatiefeest van Sebastiaan gevierd, in het bijzijn van zijn familie en vrienden. Voor zo'n verbintenis vragen we mensen die al enige tijd nauw betrokken zijn bij Casella en waar vriendschap is gegroeid. Zij vormen een eerste kring om onze gemeenschap heen.

Sebastiaans weg en onze wegen komen steeds weer samen in werkgroepen, maar vooral in ons getijdengebed. Zelf omschrijft hij het zo in zijn getuigenis:

'Hoe alles in mijn leven soms ook op zijn kop kon staan, Casella bleef een plek waar ik altijd weer rust vond, waar ik me kon laten inspireren, een plek van vertrouwen. Er is dat huisje langs de weg, waar zusters vanuit liefde willen leven. En zolang de liefde er is, zolang je daaruit kunt leven, zolang ik daar mijn blik op kan richten; niet alleen in gedachten maar als iets tastbaars, een gezicht - een woord, dan is het goed.' (MM)

*Belijdenissen
van een islamoloog*

In gesprek met Nora Asrami

Rachelle van Andel

Foto: Roelant Meijer

Aan de hand van citaten van Augustinus gaat Stad Gods het gesprek aan met mensen uit de kring rondom de zusters en daarbuiten. We vragen daarbij om een reactie op de citaten. Het resultaat is meer een gesprek dan een interview, een gesprek zelfs dat een persoonlijke belijdenis mag worden. Deze keer: Nora Asrami, islamoloog.

Nora Asrami is werkzaam als programmamaker bij NEWConnective. Als zodanig kwam ze regelmatig met een groep studenten naar Casella. Naast haar baan bij NEWConnective werkt ze als trainer bij Oumnia Works met moslimmoeders en moslimvaders op het vlak van opvoedingsvraagstukken in een pluriforme samenleving. Op dit moment is ze bezig met de afronding van haar proefschrift over religieuze identiteitsontwikkeling van islamitische jongeren.

Citaat 1:

De tijden zijn wat wij ervan maken

‘Als mens maken we lief en leed mee en worden we door het leven uitgedaagd. Ik geloof dat alles wat er gebeurt een reden heeft en dat het je ergens naartoe brengt. We hebben een tekst in de Koran die zegt: met de pijn, *Al-’Ushr*, komt de verlichting

of de les, *Al-Yousra*. In het Nederlands zou je kunnen zeggen ‘Na regen komt zonneschijn’, maar dit betekent eigenlijk dat mét de regen zonneschijn komt. In de slechte dingen die je overkomen zitten *al baraka*, zegeningen. Je kunt het niet altijd direct herkennen, maar vroeg of laat komt het. Je kunt dan terugkijken op de dingen die je hebt meegemaakt, zien wat je ervan geleerd hebt en dat het je sterker gemaakt heeft.

In hele moeilijke tijden word ik me bewust van dat wat altijd vanzelfsprekend lijkt. Het feit dat ik kan ademen, dat er liefdevolle mensen om me heen zijn, dat ik een dak boven mijn hoofd heb. Juist in de moeilijke tijden dank ik God daarvoor. Het is belangrijk om te leren accepteren dat het ook goed gaat als het moeilijk is. Vertrouw op God. Dat betekent ook dat je dingen moet leren loslaten. Dat doet ieder op een andere manier. In de islam wordt bijvoorbeeld gewezen op het belang van bidden en vasten. Bidden is een vorm van mediteren. Leren om de woorden die je in hoofd hebt over te geven aan God. Hetzelfde geldt voor vasten. Je lichaam komt tot rust door niet te eten. Daardoor ontstaat ruimte.’

Citaat 2:

**De wereld is een boek, wie niet reist
leest enkel één bladzijde**

‘Door over grenzen heen te gaan word je je bewuster van waar jij zelf vandaan komt. Zelf ervoer ik dat bijvoorbeeld in een Europees project over interreligieus leren met moslim- en christenvrouwen. We gingen naar vijf verschillende landen. Terug in Nederland ontdekte ik dat ik veel meer binding heb met bijvoorbeeld een christen uit Nederland dan met een moslim uit Libanon. Diversiteit is voor mij rijkdom, dat wat God geschapen heeft. Zo staat het ook in de Koran. God heeft mensen uit verschillende volkeren geschapen om elkaar beter te leren kennen. Dat is voor mij ook een oproep tot dialoog. Hoe mooi is het dat we gevraagd worden door God om elkaar beter te leren kennen. God heeft ons niet gevraagd om allemaal moslim te zijn. Daarin zit erkenning van het andere leven. De ander heeft een eigen weg, die bestaat naast jouw weg. Je erkent dat die weg voor diegene net zo belangrijk is als jouw weg voor jou.’

Citaat 3:

**Bemin de vrede. Neem in die zoveel
mensen op als je kunt, ze wordt groter
als je haar deelt**

Dit doet me denken aan *Rahma. Rahma*

staat voor barmhartigheid en ik noem het liefdevol leven. De islamitische God vraagt dat ook en elk koranvers begint daarmee: ‘In naam van God de barmhartige en genadevolle’. Dat strookt helaas niet met de negatieve beeldvorming over de islam, terwijl je als moslim van jongs af aan meekrijgt om telkens weer met *Rahma* naar de wereld te kijken.

Ik geloof dat de wereld kan voortbestaan op liefde. Liefdevol leven betekent dat je liefdevol naar anderen kunt kijken, dat je anderen kan accepteren en anderen ook kan vergeven, zelfs als diegene jou zoveel pijn heeft gedaan. Het helpt voor mij persoonlijk om daar met *Rahma* naar te kijken. Natuurlijk is het een ideaal en is de werkelijkheid vaak anders. Het is makkelijker om anderen te vergeven dan om jezelf te vergeven. ‘Bemin de vrede’ begint ook bij jezelf, dat is mijn persoonlijke toevoeging. Je leert in islamitische gezinnen om veel voor anderen te betekenen, op maatschappelijk vlak, in de familie, door mantelzorg. Hoe ouder ik word, hoe meer ik leer dat je allereerst jezelf moet leren beminnen. Dat betekent ook leren om jezelf rust te gunnen, nee te zeggen. Daarmee kun je ook aan anderen laten zien: dit is wie ik ben, wat ik wil en wat ik nodig heb.’

Met Augustinus mee

*‘Omdat ik dus besta als ik me vergis,
hoe vergis ik me dan in mijn bestaan,
wanneer het zeker is dat ik besta,
als ik me vergis?’*

Patrick en Justin strijden onderweg naar Santiago de Compostela
niet alleen met het terrein maar ook met zichzelf.
Schermabeeld uit de film 'I will push you' - www.illpushyou.com

Die in mijn geest werken mislukken niet *(Wijsheid van Jezus Sirach 24,22)*

Erik Borgman

Jezus is mislukt. Het is onder christenen taboe om het te zeggen, maar er lijkt weinig alternatief. We kunnen moeilijk denken dat Hij erop uit was gemarteld en op een verschrikkelijke manier gedood te worden. Een leven dat was begonnen met engelengezing over vrede op aarde (Lucas 2,14) wordt gewelddadig beëindigd. Met de kruisiging wilden de Romeinen duidelijk maken dat elke poging van verzet tegen hun macht tot mislukken gedoemd was. 'Anderen heeft Hij gered, zichzelf kan Hij niet redden', zeiden de voorbijgangers (Matteüs 27,43; Marcus 15,31; vgl. Lucas 23,35), 'Mijn God, mijn God, waarom heb Jij mij in de steek gelaten', schreeuwt Jezus zelf (Matteüs 27,46; Marcus 15,34). Hoeveel aanwijzingen wil je?

Gelukt om te mislukken

Volgelingen van Jezus hoeven daarom niet bang te zijn dat zij mislukken. Wij weten zeker dat wij zullen mislukken. Immers, Jezus heeft gezegd dat een leerling niet boven zijn leermeester staat en een slaaf niet boven zijn heer (Matteüs 10,24; Lucas 6,40). Als mislukken echter de bedoeling is, is het natuurlijk niet alleen maar mislukken meer. Waar overal ter wereld mensen *'We are the champions!'* roepen en

zingen, daar zouden christenen eigenlijk rond moeten lopen in een t-shirt met: *'We are the losers!'*

'Jezus van Nazaret, koning der Joden', laat Pilatus op Jezus' kruis aanbrengen (Johannes 19,19). Jezus is *king of the losers* wil Pilatus duidelijk maken, en hiermee sprak hij de waarheid op een manier die hij zelf niet doorzag. Als Jezus inderdaad volledig mislukt is en sterft, roept Hij dan ook uit: 'Het is volbracht.' Het is gelukt om te mislukken.

Het christendom ziet succes heel anders dan gebruikelijk is

Deze rare omkering wordt vaak vergeten, juist ook door christenen. Maar zij maakt het hart uit van het christelijk geloof. Het christendom ziet succes heel anders dan gebruikelijk is. De christelijke traditie verkondigt een God die het beste met ons voor heeft. Sterker nog, God heeft er alles voor over om ons dat beste te geven. Maar dat beste is alleen via een omweg bereikbaar. Een omweg die zo ver om is, dat het

Het beste is alleen via een omweg bereikbaar

vaak de weg vrij lijkt te maken voor de overwinning van het kwaad, in plaats van het kwade te overwinnen.

Het kwade overwinnen door het goede

‘Stem uw gedrag niet af op deze wereld’, schrijft de apostel Paulus (Romeinen 12,2). Dat is het springende punt. Lukken en succesvol zijn betekent doorgaans beter zijn dan anderen, anderen verslaan, omhoog komen ten koste van anderen die naar beneden worden gehaald. Met deze logica meedoen is volgens Paulus niet de manier om het goede te bereiken, ondanks de schijn van het tegendeel. Meedoen betekent: je laten overwinnen door het kwade. Het is de bedoeling dat we het kwade door het goede overwinnen, houdt Paulus vol (Romeinen 12,21).

Hiertoe is het nodig dat wij het goede blijven doen en de goede weg blijven gaan. Ook als dit gevolgen heeft die volgens de gebruikelijke manier van kijken betekenen dat je mislukt. Het hoort bij het overwinnen van het kwade door het goede dat je je hierdoor niet van de wijs laat brengen. Jezus heeft zich niet van de wijs laten brengen: niet door zijn gebrek aan succes, niet door het verraad van zijn vrienden, niet door zijn lijden en dood, niet door

zijn gevoel door God verlaten te zijn. Als doen wat gedaan moet worden mislukking impliceert, dan is het mislukken geboden. Hierdoor verbindt Jezus zich met de talloze anderen die als mislukkelingen te boek staan en maakt duidelijk dat hun leven niet vergeefs was. Integendeel: zij lieten zich niet door het kwade overwinnen, maar overwonnen het kwade door het goede.

‘Hij die mij gehoorzaamt wordt niet beschaamd en zij die in mijn geest werken mislukken niet’, zegt de goddelijke Wijsheid volgens Jezus Sirach (24,22). Dat wil zeggen: zij mislukken niet in het vasthouden aan Gods Wijsheid. En daar draait uiteindelijk alles om.

*Erik Borgman is lekendominicaan en
hoogleraar theologie. Hij is sinds 1999 vaste
medewerker van Stad Gods.*

Zing!

Marie Hansen-Couturier

Onmisbaar deel van de keten

*Een cirkel vormen wij samen,
een ring van licht in de nacht
Welkom heet ik je tranen,
Welkom heet ik je lach.*

Tekst: Hein Stufkens, muziek: F. De Vries

Nu mijn vrouw en ik aftellen tot het moment waarop we een kindje mogen verwelkomen, ben ik me meer dan ooit bewust van de verbondenheid van dood en leven. Het is zo kwetsbaar, weten we uit ervaring. Zomaar kun je mensen, dromen of hoop verliezen. Dan zijn pleisterplaatsen nodig, plaatsen waar wie of wat je mist een naam mag krijgen, in de kring mag komen. Een kring waarin iemand opnieuw deel wordt van de gemeenschap door haar of zijn herinnering levend te houden, als in het Engelse 'to re-member'. Zo blijft die stroom van leven en dood stromen, zo blijft de kring compleet.

Marie Hansen-Couturier woont in Utrecht, gaat graag als gastvoorganger voor in kerkdiensten en werkt als promovenda systematische theologie aan de Protestantse Theologische Universiteit. Ze is regelmatig bij Casella te gast geweest.

ZinneBeeld

Tekst: Marleen Hengelaar-Rookmaaker

Beeld: Mary McCleary

Hoogmoed komt voor de val - wie kent het spreekwoord niet? Toch gaan we zelf ook maar al te vaak onderuit. Net als Icarus uit de Griekse mythologie, de jongen op dit schilderij. Hij staat bij uitstek voor de mens die wil schitteren, de beste wil zijn. Zijn vader waarschuwde hem nog toen ze samen met zelfgemaakte vleugels door de lucht vlogen: hou het midden, want als je te hoog vliegt, smelten je vleugels in de zon. Maar Icarus kon de verleiding niet weerstaan. En stortte neer in zee.

Mary McCleary brengt hem hier in beeld. Haar werk bestaat uit allerlei materialen zoals stukjes papier, glas, hout en kralen. Opvallend is het patroon van poppenogen, dat staat voor Gods alziendheid. Ook de vallende Icarus ontgaat hem niet. En dan? Dan zien we linksonder het schip dat precies op tijd ter plekke is om hem uit het water te halen...

Marleen Hengelaar-Rookmaaker is hoofdredacteur van www.artway.eu, een informatieve en educatieve website over kunst en geloof. Ze studeerde muziekwetenschap en kunstgeschiedenis en schrijft over muziek, kunst en liturgie.

Een thuis voor Amabel

‘Mijn naam is Amabel. Mijn man had een goede baan in Europa en ik ben hem 34 jaar geleden gevolgd. Al snel kwam ik erachter dat hij een vriendin had en liep ons huwelijk stuk. Ik was toen zwanger van hem en kreeg een dochter waar ik zelf niet voor kon zorgen. Zij ging bij mijn man wonen en ik probeerde van alles om in de buurt van mijn kind te kunnen blijven. Ik heb tot een paar jaar geleden altijd gewerkt totdat mijn papieren

gestolen werden. Ik kon daarvoor niet meer werken en ook niet reizen. Gelukkig kon ik in het Noëlhuis komen wonen. Het is fijn hier te wonen omdat ik eindelijk wat stabiliteit heb, maar het wonen in een groep vind ik niet altijd makkelijk. Twee jaar geleden kreeg ik kanker en daarbovenop ook suikerziekte. Ik was een tijd heel ziek, maar nu het beter gaat, wil ik weer aan het werk. Dus als er iemand nog een baantje weet?’

Het Jeannette Noëlhuis is een leefgemeenschap in Amsterdam Zuidoost, waarin zowel mensen met als mensen zonder papieren wonen. Hun levensstijl is gebaseerd op eenvoud, gastvrijheid, gebed en directe actie voor een betere samenleving. De zusters hebben al vanaf het ontstaan van het huis grote sympathie voor hun werk. Dit jaar ondersteunen we hen met de giften van Stad Gods, voor basale behoeften van tuinmateriaal tot shampoo. Zo kan de leefgemeenschap gastvrijheid blijven bieden aan wie geen ander toevluchtsoord heeft.

Mijn kloosterwereld

‘Het aantal roepingen neemt de laatste jaren weer iets toe’, las de nieuwslezer van het NOS-journaal laatst voor. Ik schrok op van het fantasieboek dat ik normaal altijd lees terwijl anderen zich verantwoord om het wereldnieuws bekommeren. Zomaar was daar ineens als nationaal nieuws een compleet verslag van een intredende dominicaan. Het is bijzonder, die voorzichtige nieuwe toestroom naar het religieuze leven. Want natuurlijk weten jij en ik hoe vet cool, gaaf en ‘epic’ dit leven is, maar niet iedereen weet dat. Niet iedereen weet dat kloosterleven überhaupt een optie is. Milou en ik waren dus zo goed om dat even voor volk en vaderland recht te zetten. Om precies te zijn tijdens vier dagen ‘Kloosterfestival’. Op mijn blog lees je het hele verslag. Laat ik hier volstaan met dat we onder andere al onze charmes (ahum) in de strijd hebben gegooid bij een workshop ‘Date een klooster’. Tien kloosterlingen gingen in gesprek met tientallen jongeren over de vraag: Wat doet jouw klooster en waarom is het leven daar zo vet cool, gaaf en ‘epic’? Ik heb er geen telefoonnummers aan overgehouden, wat je misschien bij speeddaten wel zou verwachten. In plaats van op de telefonische oproep vertrouwen we dus maar op de goddelijke roeping. En ja, dat was een gevat woordgrapje...

Een paar weken later werd ik weer met ons klasje kloosterkuikens (c.q. aspirant-religieuzen) ondergedompeld in de vorming. We kletsten, wisselden verhalen uit, leerden van geweldige docenten en deelden onze diepste zielenroerselen. Dat zou je iedereen toch gunnen!

Nadia Kroon is aspirant-zuster bij klooster Casella en werkt als kerkelijk werker in Haarlem. Op haar website www.kloosterwereld.nl schrijft en vlogt ze over kloosterspiritualiteit. In Stad Gods vertelt ze over haar leven bij Casella.

Augustinus een beeldverhaal

Een paar jaar daarna overlijdt Valerius en ik volg hem op als bisschop van Hippo.

Hier komen verantwoordelijkheden bij die me vaak doen terugverlangen naar de rustige dagen in Cassiciacum.

Maar ik trek me het lot van wezen, weduwen en armen enorm aan en als ik hen via deze weg een dienst kan bewijzen zie ik dat als mijn heilige plicht.

Als bisschop heb ik ook een functie als conflictbemiddelaar. Ik moet juridische geschillen beslechten en twistende partijen met elkaar verzoenen. Soms roep ik hiervoor de hulp in van Alypius, die een bekwame jurist is.

Publiekelijk debatteren en preken doe ik vooral op verzoek, wanneer ik op bezoek ben in een andere stad.

Maar waar mijn hart toch echt ligt...

...is schrijven. Door al mijn werkzaamheden overdag kom ik daar vaak alleen maar 's nachts aan toe.

Op de koffie met **Elles** Jongenelen

Emma van der Sloot

Foto: Roelant Meijer

‘De zusters ken ik al geruime tijd. Ik ontmoette hen vroeger met mijn familie en werd geraakt door hun positieve persoonlijkheden. Vele jaren zijn inmiddels verstreken en nog steeds bezoek ik de zusters graag.

Elke derde zondag van de maand begeleid ik met veel toewijding hun viering op het orgel. De zusters zijn hierin voor mij een inspiratie, omdat ook zij alles met toewijding doen. Ik speelde eerst piano, maar vond het orgel altijd al heel mooi vanwege de klanken. Daarnaast sprak het me aan om een viering muzikaal te leiden. De zusters hebben mij gestimuleerd om het orgelspelen te gaan ontdekken.

Tijdens een viering geniet ik veel van het moment waarop de mensen ter communie gaan. Het orgel is bij dit moment erg belangrijk. Ik vind het mooi dat ik, door het orgel in te zetten, de mensen weer naar hun plek breng en zo de rust van de viering weet te herpakken.’

